

2017-11-23
N2017/07124/TIF
N2017/06461/TIF

Näringsdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att genomföra åtgärder för effektiv hantering vid störningar i tågtrafiken

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att genomföra åtgärder för att säkerställa en effektiv hantering vid störningar i tågtrafiken. Uppdraget ska omfatta och genomföras i enlighet med Trafikverkets förslag i rapporten Evakuering och röjning – Förslag till åtgärder för effektiv hantering vid störningar i tågtrafiken (dnr N2017/06461/TIF). Åtgärderna ska omfatta följande:

1. Säkerställa en tydligare ansvarsfördelning mellan parterna där Trafikverket tar en ledande roll i störningssituationer.
2. Förtydligande beskrivning och tillämpning av Trafikverkets befogenheter vid nödsituationer i trafikeringsavtal och järnvägsnätsbeskrivning.
3. Säkerställa att de maximala tider för evakuering och röjning som anges i rapporten uppfylls.

För genomförande av uppdraget får Trafikverket under perioden 2018–2020 använda högst 215 miljoner kronor från anslag 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur, delposten 2.1 Drift, underhåll och trafikledning på järnväg inom utgiftsområde 22 Kommunikationer. Medlen ska fördelas enligt följande:

2018	21 miljoner kronor
2019	84 miljoner kronor
2020	110 miljoner kronor

De av Trafikverket föreslagna åtgärderna avseende evakuering och röjning medför att Trafikverkets kostnader för denna verksamhet kommer att öka. Trafikverket ska därför fortsatt utreda och ta fram förslag till en finansieringsmodell för hur det kan säkerställas att de som orsakar störningarna även bär de kostnader som uppstår. Denna del av uppdraget ska redovisas senast den 8 juni 2018 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Trafikverket ska till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) redovisa framdriften av uppdraget vid följande tillfällen; den 8 juni 2018, den 14 december 2018 och den 14 juni 2019. Regeringen avser därefter att återkomma med tidpunkter för redovisningstillfällen.

Skälen för regeringens beslut

Väl fungerande och effektiva järnvägstransporter är en viktig faktor för att bidra till regeringens mål om en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Sverige ska därutöver bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer och de nationella miljökvalitetsmålen ska nås.

Regeringen har därför genomfört kraftiga förstärkningar av järnvägsunderhållet i den kommande nationella planen för perioden 2018–2029 för att kunna rusta upp den statliga järnvägsanläggningen. Det kommer kunna bidra till en ökad robusthet och en högre punktlighet.

Regeringen bedömer även att det är viktigt att det finns väl fungerande rutiner och samarbeten samt en tydlig ansvarsfördelning mellan järnvägens samtliga aktörer för att effektivt kunna hantera den dagliga driften av anläggningen. Då järnvägsanläggningen utsätts för störningar sätts ansvarsfördelningen och rutinerna på prov. Regeringen kan konstatera att det uppstår situationer med tågstopp där tid för evakuering av passagerare och röjning av spår blir oacceptabelt lång. Trafikverket och övriga berörda parter konstaterar ofta i efterhand att bristande rutiner och en otydlig ansvarsfördelning är bidragande till dessa långa väntetider.

Trafikverket föreslår i den under rubriken Regeringens beslut nämnda rapporten att maximala tider för att påbörja åtgärder för evakuering av passagerare i storstadsområden (Stockholm, Göteborg och Malmö) ska vara 60 minuter och i övriga delar av landet 120 minuter. Trafikverket anger

vidare att evakuering ska avslutas senast 60 minuter efter att den påbörjats så att röjning, dvs. åtgärder för att undanröja hinder i spåren efter olycka eller haveri, kan påbörjas senast 120 minuter efter inträffad störning i storstadsområden och efter 180 minuter i övriga delar av landet.

Regeringen anser därför att Trafikverket behöver genomföra åtgärder, dels för att säkerställa en tydligare ansvarsfördelning mellan aktörerna och förtydligande beskrivning och tillämpning av Trafikverkets befogenheter vid nödsituationer i trafikeringsavtal och järnvägsnätsbeskrivning, men även för att säkerställa att föreslagna tider för evakuering och röjning i samband med störningar i tågtrafiken kan uppfyllas.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Mats Bellinder

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Miljö- och energidepartementet/ME

Näringsdepartementet/SUBT, MRT, TS, RTS och BSÄ